

Războiul Rece

1945-1991

(1947-1989 după alte surse)

Războiul Rece a început încă din ultimele zile ale celui de-al Doilea Război Mondial, când Aliații se întreceau pentru a ocupa fostele teritorii ale Axei și a obține **capitularea** simbolică a Germaniei naziste. Cei trei lideri anticipau sfârșitul alianței odată cu sfârșitul războiului.

Democrație versus comunism

Democrație

Gruparea statelor democratice, denumită și „lumea liberă“, a continuat să funcționeze pe principiul separării puterilor, al suveranității națiunii, pluripartidismului și diversității ideologice, precum și al respectării drepturilor și libertăților cetățenești.

Comunism

Cel de-al doilea bloc, al statelor comuniste, se caracteriza prin centralizare politică, ideologie unică, partid unic, cenzură, poliție politică, drepturi și libertăți cetățenești îngrădite, controlul statului asupra vieții publice și private.

► **Sursa 2 Diferențe între democrație și comunism**

1. Pomind de la graficul alăturat, compară tipurile de regimuri politice și alege 2-3 elemente pe care le consideri cele mai importante. Argumentează alegerea în scris, în 6-8 rânduri.
2. Pomind de la graficul alăturat, identifică, în scris, 2-3 trăsături ce pot descrie un regim fascist/nazist și 1-2 trăsături ce pot descrie un regim monarhic absolutist.

Alegeri libere

Pluripartidism

Separarea puterilor în stat

Libertate de exprimare

Dreptul la un proces echitabil

Mandate fixe, limitate

Parlamentul reprezintă cetățenii

Dreptul la proprietate privată

Piață liberă

Libertatea de religie

Libertatea de mișcare/călătorie

DEMOCRAȚIE

COMUNISM

„Alegeri” cu un singur candidat

Partid unic

Partidul-stat

Delict de opinie

Lagăre de muncă, execuții sumare

Funcții pe viață/rotirea funcțiilor

Parlamentul reprezintă partidul

Naționalizări, colectivizare

Economie dirijată de stat; prețuri impuse

Ateism

Granițe închise

Membrii NATO în 1949 adeziuni ulterioare Membrii UE Occidentale in 1954

Războiul Rece a însemnat o confruntare politică, diplomatică și militară indifectă la nivel global între statele democrattice și statele comuniste.

SUA conducea statele democratice, iar URSS conducea statele comuniste.

PICKING SIDES IN THE COLD WAR

Cold War

*the competition between
capitalism and communism
to become the dominant global doctrine*

© Study.com

**Confruntare a fost indirectă din cauza
armelor nucleare care făceau ca un
eventual război să nu aibă câștigători**

Rachetă intercontinentală de fabricație sovietică RT-2PM Topol intrată în serviciu în 1988

Sub aspect ideologic, Războiul Rece a fost o confruntare între democrație și totalitarism.

Pentru păstrarea unui control total asupra sistemului, statele comuniste s-au izolat de restul lumii, în Europa linia de demarcație între cele două grupări de state fiind desemnată prin termenul **cortina de fier**.

Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO)

constituită la Washington în anul 1949, NATO alături SUA și Canadei o serie de state democratice vest-europene;

avea ca obiective menținerea păcii și apărarea independenței;
mijloacele folosite erau solidaritatea politică și forța militară defensivă.

Tratatul de la Varșovia

alianță creată în anul 1955 ca reacție la amenințarea NATO;

reunea alături de URSS toate statele comuniste din Europa de Est, cu excepția Iugoslaviei, și, ulterior, a Albaniei;

obiectivul declarat era ajutorul reciproc în caz de agresiune externă.

4

Democrație versus comunism. Războiul Rece (1945–1991)

Cursa spațială dintre SUA și URSS

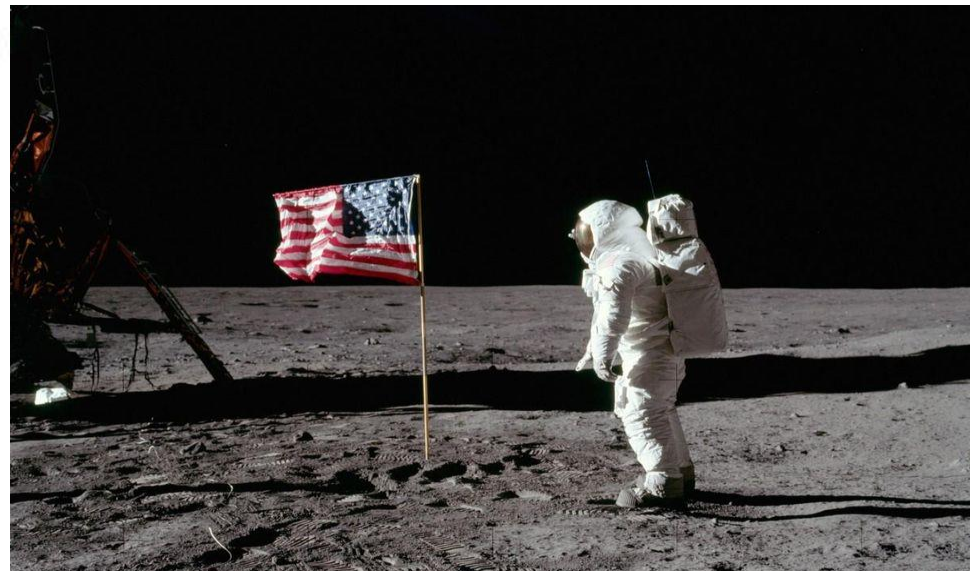
- 10 mai 1951** prima rachetă sovietică (R-1), construită cu ajutorul specialiștilor naziști
- august 1957** prima rachetă balistică intercontinentală construită de sovietici, R-7 Semyorka
- 4 octombrie 1957** lansarea lui Sputnik, primul satelit artificial lansat în spațiu
- 3 noiembrie 1957** lansarea în spațiu a primei ființe vii, cățelușa Laika
- 31 ianuarie 1958** primul satelit american, Explorer 1, lansat cu prima rachetă americană, Jupiter C
- februarie–mai 1961** prima sondă spațială ajunge pe Venus
- 12 aprilie 1961** primul om în spațiu, Yuri Gagarin
- 20 februarie 1962** primul american pe orbită: John Glenn
- 19 iunie 1963** prima sondă spațială trimisă către Marte
- 3 februarie 1966** aselenizarea primei sonde, Luna 9

- 1968** primul echipaj ajunge pe orbita Lunii
- 21 iulie 1969** primii oameni pășesc pe Lună: Neil Armstrong și Buzz Aldrin
- 19–20 noiembrie 1969** al doilea echipaj pe Lună: Pete Conrad și Alan Bean
- 5–6 februarie 1971** al treilea echipaj pe Lună: Alan Sheppard și Edgar Mitchell
- 19 aprilie 1971** prima stație spațială, Salyut 1
- 31 iulie – 2 august 1971** al patrulea echipaj pe Lună: David Scott și James Irwin
- 21–23 aprilie 1972** al cincilea echipaj pe Lună: John Young și Charles Duke
- 11–14 decembrie 1972** al șaselea (și ultimul) echipaj pe Lună: Eugene Cernan și Harrison Schmitt
- 15 iulie 1975** misiunea mixtă sovieto-americană investighează o eclipsă de Soare
- 1986** lansarea stației spațiale Mir

Legendă:

- misiuni sovietice
- misiuni americane
- misiuni comune URSS–SUA

Cele mai importante crize politico-militare din perioada Războiului Rece

Blocada Berlinului (1948-1949)

Războiul din Coreea (1950-1953)

Criza Canalului Suez (1956)

Criza Rachetelor din Cuba (1962)

Războiul din Vietnam (1965-1973)

Războiul arabo-israelian de șase zile (1967)

Primăvara de la Praga (1968)

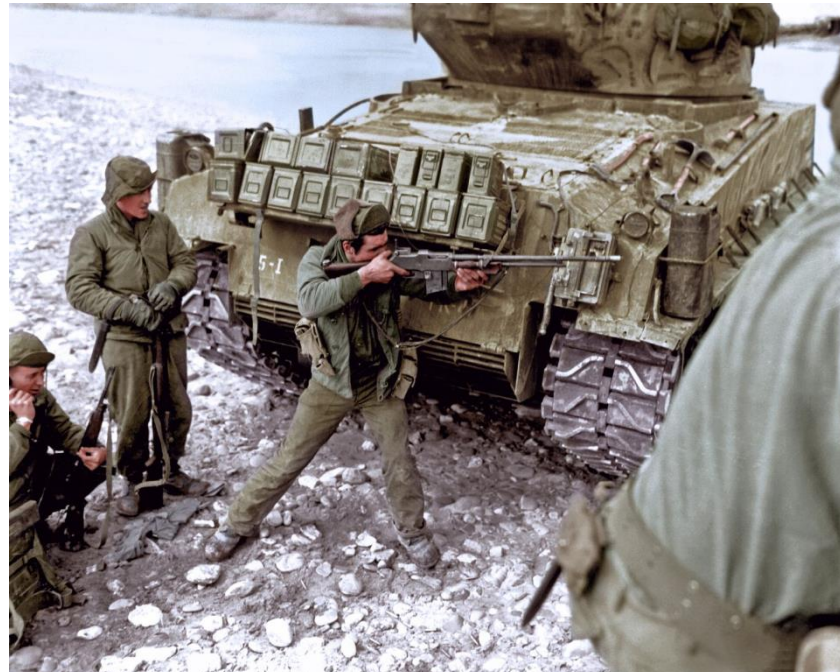
Războiul din Afganistan (1979-1989)

Blocada Berlinului 1948-1949

Războiul din Coreea 1950-1953

Criza canalului Suez 1956

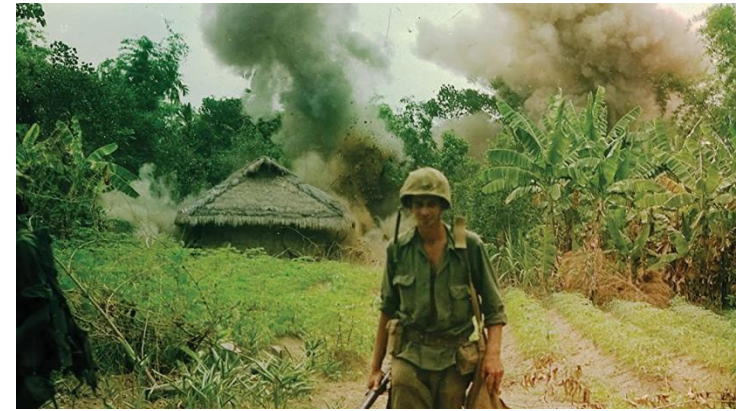
Criza Rachetelor din Cuba 1962

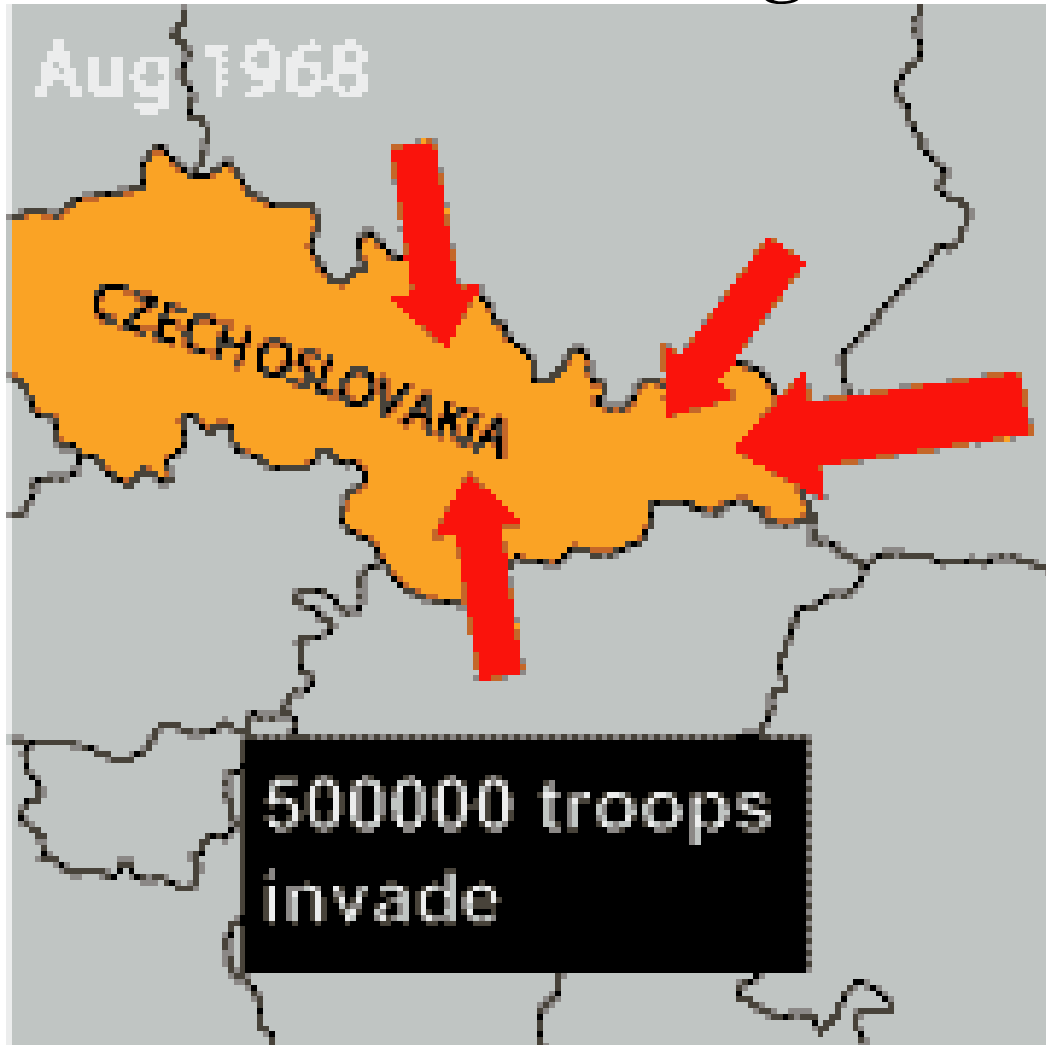

Războiul din Vietnam 1955-1975

(SUA a luptat- 1965-1973)

Primăvara de la Praga 1968

Războiul din Afganistan 1979-1989

Disoluția URSS din 1991

Statele post-sovietice (ordonate alfabetic)

1. Armenia	5. Georgia	9. Lituania	13. Turkmenistan
2. Azerbaidjan	6. Kazahstan	10. Moldova	14. Ucraina
3. Belarus	7. Kîrgîzstan	11. Rusia	15. Uzbekistan
4. Estonia	8. Letonia	12. Tadjikistan	

